

W dniach 25.09. – 02.10.2013r. dwóch pracowników OREW wzięło udział w seminarium wyjazdowym, szkoleniowym pt.: *Rehabilitacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych w Hiszpanii na przykładzie Katalonii*.

Odwiedzono następujące placówki:

- 1) COLEGIO PAIDEIA – Szkoła specjalna dla osób niepełnosprawnych umysłowo – Barcelona
- 2) IMD – Miejski Instytut Pomocy Osobom z niepełnosprawnościami – Barcelona,
- 3) CEE PALAU – Szkoła specjalna dla uczniów niepełnosprawnych fizycznie i z niepełnosprawnościami sprzężonymi – Girona,
- 4) ASPASIM – Stowarzyszenie działające na rzecz osób niepełnosprawnych w różnym wieku, w różnych sferach życia, szkoła i WTZ – Barcelona,
- 5) Centrum wspomagania placówek edukacyjnych dla niepełnosprawnych i przygotowania programów nauczania dla szkół włączających,
- 6) Hotel INOUT – zakład pracy chronionej, gdzie pracują osoby z upośledzeniem umysłowym – Barcelona.

Wnioski:

- model przodujący – **szkolnictwo włączające**,
- preferowany system uczestniczenia dziecka w dwóch placówkach: masowej i specjalnej z podziałem na dni, godziny, asystent – **tzw. typ łączony**;
- **procedura pomocy**: dziecko w szkole powszechnej, zauważony problem, spotkanie komisji, ustalenie do jakiej placówki kierować, dokument przekazany do inspektoratu (odp. KO) i do właściwej szkoły, rodzic musi wyrazić zgodę;
- podstawą wszelkich działań jest komunikacja, rehabilitacja,
- wszędzie większa liczba zatrudnionych logopedów i fizjoterapeutów,
- **jednakowy system komunikacji** w placówkach (jednakowe plansze ze znakami, obrazkami, piktogramami itd.),
- bardzo **duża dowolność** nauczycieli co do realizacji programów,
- **główne cele**: komunikacja, autonomia, samodzielność; „nie temat a sposób realizacji”, „nie co, a jak”;
- **na stronach internetowych szkół** materiały wymienne nauczycieli, również dla rodziców do pracy w domu z dzieckiem;
- 1 raz w miesiącu „dom kolonijny” – pomoc rodzicom w odpoczynku, dzieci zbierane na weekend, za dodatkowym wynagrodzeniem kadry
- **pomoc Barcelony**: miasto przystosowane dla osób niepełnosprawnych, kompleksowo urząd miasta działa we wszystkich wydziałach; w każdym z nich odpowiedzialna osoba za dostosowanie wszelkich działań dla osób niepełnosprawnych, która konsultuje je z głównym wydziałem; **pomoc systemowa**: ocena i orientacja, wsparcie prawne, wsparcie w kształceniu się, przystosowanie miejsca pracy, możliwości i preferencje.